



Mattias Nilen

0733-341052

mattias.nilen@lund.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Idétävling om Observatoriet i Stadsparken

Sammanfattning

Efter beslut i kommunstyrelsen 10 januari 2018 påbörjades en idétävling för Observatoriet. Tävlings syfte var att få fram genomförbara förslag som innebär att byggnaden kan rustas upp och fyllas med liv igen.

Efter att en jury valt ut tre vinnande förslag har en arbetsgrupp bearbetat förslagen och presenterat ett koncept och förslag till nästa steg. Arbetsgruppen bedömer inte att något av förslagen är fullt genomförbara, utan det koncept som föreslås: *pedagogisk upplevelsemiljö och ett café* är en kombination på basis av förslagen.

I en rapport beskrivs konceptet tillsammans med en genomgång av medfinansieringsmöjligheter och en bedömning av viktiga faktorer. Därtill presenteras ett tilläggsförslag som kan genomföras i ett senare skede.

Kommunkontoret föreslår kommunstyrelsen att fastställa som inriktningsbeslut det koncept som i rapporten beskrivs som *pedagogisk upplevelsemiljö och café* och att beställa en projektering/fördjupad utredning från serviceförvaltningen, vilken tar utgångspunkt i inriktningsbeslutet. Till detta behöver 500 000 kr avsättas. Fastställandet av inriktningsbeslutet innebär att idétävlingen avslutas. Ärendet kommer åter behöva tas upp efter genomförd projektering/fördjupad utredning. Med det kunskapsunderlaget som grund behöver kommunstyrelsen slutligen fatta beslut om renovering samt tillgänglighets- och verksamhetsanpassning.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse, den 6 februari 2018

Rapport Observatoriet, den 31 januari 2019

Kommunstyrelsens beslut den 10 januari 2018 § 21,
dnr KS 2015/0922

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 21 december 2017,
dnr KS 2015/0922

2019-02-06

Diarienummer

KS 2018/0180

Barnets bästa

Barn berörs då Observatorieparken är en miljö där barn vistas. Ambitionen finns att Observatoriemiljön även i fortsättningen ska ha en inriktning mot barn. I genomförandet av idétävlingen har förslag skickats in av barn tillsammans med deras föräldrar.

Ärendet

Idétävlingen påbörjades efter beslut i kommunstyrelsen 10 januari 2018. Syftet med tävlingen var att få fram genomförbara förslag som innebär att byggnaden kan rustas upp och fyllas med liv igen. Allmänheten och övriga intressenter uppmanades via annonsering i tidning och andra medier att lämna sina idéer och förslag till vilken verksamhet som kan bedrivas i Observatoriet.

Tävlingsinstruktionerna var att idén skulle presenteras på max två sidor. Genom att hålla nere omfattningen riktades fokus mot idéerna. Till bedömningen av bidragen fanns följande bedömningskriterier:

- **Genomförbarhet:** *Finns det en långsiktighet? Redovisas realistisk affärsplan? Tas hänsyn till byggnadens & parkens kulturhistoriska värden? Förhåller det sig till byggnadens & parkens samfunktion?*
- **Attraktivitet:** *Är den föreslagna idén intressant, välbehövlig och värdeskapande för Lund?*
- **Tillgänglighet:** *Presenteras en bra tillgänglighetslösning för funktionshindrade och andra besökare? Innebär verksamheten att byggnaden är tillgänglig för besök? Kommer verksamheten kunna bedrivas året runt och under både dag- och kvällstid?*

Baserat på de ca 35 tävlingsbidrag som kom in valdes sex bidrag ut som på ett bra sätt bemötte kriterierna. Därefter valde en jury (kommunstyrelsens- och byggnadsnämndens presidium, kommundirektör, stadsbyggnadsdirektör, teknisk direktör, servicedirektör) ut tre vinnande bidrag för fortsatt utredning. Genom att utse tre vinnare kan förväntningar hanteras och kombinationer prövas, då kommunen inte kan garantera att ett vinnande förslag kommer kunna förverkligas. De tre vinnande bidragen var:

- Museum, upplevelsecentrum och laboratorium (Gamla Lund)
- Bryggeri och restaurang
- Eduscape (pedagogisk upplevelsemiljö kombinerat med kommersiell verksamhet)

De tre vinnande bidragen har därefter utretts av en arbetsgrupp med deltagare från kommunkontoret, stadsbyggnadskontoret, tekniska förvaltningen och serviceförvaltningen. Uppföljningsmöten har genomförts med de vinnande bidragen, där de har haft möjlighet att utveckla sina förslag. Arbetsgruppen har även träffat representanter

2019-02-06

Diarienummer

KS 2018/0180

från utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen för att testa idéer, inspireras och informera.

Arbetet har utmynnat i en rapport där arbetsgruppen dels bedömer viktiga faktorer, dels föreslår verksamhet i Observatoriet.

Arbetsgruppens bedömning av viktiga faktorer

Utifrån tävlingskriterierna har arbetsgruppen fokuserat på att bedöma ett antal viktiga faktorer som är avgörande för vilken verksamhet som kan bedrivas i Observatoriet. Bedömningarna ligger till grund för det koncept som föreslås. Främst i det huvudsakliga förslaget, till viss del i det som föreslås som möjligt nästa steg. Följande sammanfattar arbetsgruppens bedömning.

- *Ny entré behövs i västra flygeln och tillgänglighetsanpassad nödutgång behövs i norra flygeln*
- *Ramper vid entré och nödutgång är nödvändigt*
- *Två olika alternativ föreslås för caféverksamhet, ett av dessa (placering i källaren) innebär tillgänglighetslösningar och nödutgång från källaren*
- *Endast källare och bottenvåning är möjliga att göra fullt tillgängliga. Hiss ryms inte på insidan och tillåts inte på utsidan.*
- *Restriktiv hållning till större exteriöra förändringar nödvändig*
- *Delansvar för verksamhet samt drift behövs från andra aktörer*
- *Stockholmsmodellen med samverkan med Vetenskapens hus är intressant. Om det ska följas behöver Lunds Universitet involveras.*
- *Kommunen behöver involveras via sitt pedagogiska uppdrag*

Arbetsgruppens förslag till verksamhet i Observatoriet:

Arbetsgruppen ser inte att något av de tre förslagens verksamhet kan rekommenderas enskilt. En långsiktig lösning kräver en kombination mellan ett eller flera av de "vinnande" förslagen.

Det koncept som arbetsgruppen förespråkar benämns *pedagogisk upplevelsemiljö och café*. Konceptet för byggnaden i sin helhet utformas på ett sådant sätt att betydande kostnader för personal undviks.

Konceptet möjliggör att ett flertal av Observatoriets ursprungliga instrument återställs och att ett större antal av de pedagogiska föreläsningar och demonstrationer Gamla Lund föreslår i sitt koncept blir möjliga att genomföra.

I **bottenplan** möjliggörs detta genom att det s.k. burspråksrummet i södra flygeln återställs till seminarierum och att yta för demonstrationer även möjliggörs i det större rummet i västra delen. Vidare iordningställs kontors- och föreningslokaler i norra delen.

2019-02-06

Diarienummer

KS 2018/0180

Dialog med föreningen Astronomisk Ungdom om uthyrning har påbörjats. Samtidigt skapas en cafémiljö. Antingen i källaren, eller på bottenvåningen i samma rum där originalinstrument återställs. Cafémiljön ska både locka besökare till upplevelsemiljön på bottenvåningen samt kan fungera som mötesplats för t.ex. gymnasieungdom eller annan lämplig målgrupp på eftermiddagar och kvällar.

Kupolen/tornet tillgängliggörs för de som kan använda trappor och visningar kan genomföras kvällstid. Ingen pedagogisk verksamhet för skolungdom i regi av Lunds kommun kopplas till kupolen då detta vore exkluderande. *Se rapporten för mer ingående beskrivning.* Vid uthyrning till astronomisk ungdom, samt vid samarbete med t.ex. astronomiska institutionen kring uthyrning av "burspråksrummet", bör det skapas goda förutsättningar för visningsverksamhet.

I rapporten presenterar arbetsgruppen även ett möjligt nästa steg som skulle innebära en utvecklad pedagogisk upplevelsemiljö. I detta senare skede föreslås en uppgraderad verksamhet och tillsättande av en intendent eller liknande med uppdrag att driva Observatoriet i ett mer genomgående pedagogiskt format. När miljön konceptualiseras bör idéer från Eduscape vägas in för att skapa en innovativ miljö.

Arbetsgruppens förslag till nästa steg

Arbetsgruppen föreslår en modell där tre steg ingår

1. Inriktningsbeslut

I ett första steg föreslår kommunkontoret att kommunstyrelsen fastställer som inriktningsbeslut det koncept som i rapporten beskrivs som *pedagogisk upplevelsemiljö och café*. Det innebär att idéävlingen avslutas.

2. Projektering/fördjupad utredning

I samband med inriktningsbeslutet beställer kommunstyrelsen en projektering/fördjupad utredning från serviceförvaltningen, med inriktningsbeslutets val av koncept som utgångspunkt. Den bör påbörjas 2019. Detta moment är nödvändigt för att fastställa kostnader och teknisk genomförbarhet, samt att tjäna som underlag för att fastställa var verksamhet lämpligen placeras i byggnaden och vilka alternativ som finns till vilken kostnad.

3. Renovering samt tillgänglighets- och verksamhetsanpassning

Efter avslutad projektering/fördjupad utredning finns det en tydlig kostnadsbild och olika alternativ kan ställas mot varandra. Därefter är det möjligt för kommunstyrelsen att ta ett beslut om renovering samt tillgänglighets- och verksamhetsanpassning.

2019-02-06

Diarienummer

KS 2018/0180

Ekonomiska konsekvenser

I ett första skede föreslås att avsätta 500 tkr från kommunstyrelsens reserverade medel för lokaler. Oavsett hur det valda konceptet utvecklas så kommer en investeringskostnad i byggnaden att uppkomma.

Kommunkontorets förslag till beslut***Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta***

- att fastställa som inriktningsbeslut det koncept som i rapporten beskrivs som pedagogisk upplevelsemiljö och café
- att beställa en projektering/fördjupad utredning från serviceförvaltningen, vilken tar utgångspunkt i inriktningsbeslutet
- att avsätta 500 000 kr från kommunstyrelsens reserverade medel för lokaler
- att åter ta upp ärendet efter genomförd projektering/fördjupad utredning för att med detta kunskapsunderlag som grund fatta beslut om renovering samt tillgänglighets- och verksamhetsanpassning
- att idétävlingen härmed avslutas

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Carin Hillåker
Biträdande kommundirektör

Beslut expedieras till:

Servicenämnden
Kommunkontoret, ekonomiavdelningen